

Reble

Butlletí informatiu, divulgatiu i d'opinió
de l'Associació Cultural L'Espona

Núm. 37

juny-juliol 2007

Edita: Associació Cultural L'Espona
Adreça (provisional):
Font Vella, 10
43370 La Palma d'Ebre
e-mail: espona@menta.net

Editorial

L'any que ve, quan celebrem la propera assemblea general de socis, L'Espona ja farà 8 anys. Quan es va pensar l'associació i es va tindre consciència que el lloc que havia d'omplir era massa buit, el primer compromís que es va adquirir va consistir a no fer una capelleta de la qual es tindria cura només pel fet d'haver-la muntat; no, hi havia reptes. S'havia de transmetre el nostre missatge i aconseguir complicitat i suport. S'havia de gestionar de la manera més professional possible per dotar-la de seriositat. Només això generaria confiança, engrescaria els destinataris i donaria combustible a la junta gestora per tirar endavant la tasca plantejada.

També hi havia molt a aprendre. Tot el que a la personalitat de cadascú aporta el treball, la voluntat de rigor, la il·lusió de fer les coses pensant en qui les rebrà, la necessitat de donar la cara i d'implicar-se, de córrer el risc d'errar, i haver de reconèixer que s'hauria pogut fer millor.

Aquesta reflexió la fem per explicar que a la propera assemblea està pensada una renovació a fons de la junta. Que quedi clar que no és només la junta qui treballa activament. Tothom ens ha ajudat de manera desinteressada i entusiasta quan se'ls ha demanat, però són els socis els qui han de formar la junta gestora.

Us demanem que hi penseu, i no us faci por formar part de la junta ni tindre el compromís de gestionar l'Associació. No penseu en el risc, penseu en el repte i l'oportunitat d'aprendre, de treballar en equip. Penseu-hi sense prejudicis ni timidesa. Penseu-hi positivament. Us esperem.

Activitats

- Si voleu aprendre català en un mes i des de casa, aquest estiu el Centre de Normalització Lingüística us en dóna l'oportunitat. El CNL organitza a la Ribera d'Ebre un curs a distància de nivell intermedi (B) i de suficiència (C). Les persones interessades a matricular-se als cursos us podeu adreçar al SCC de la Ribera d'Ebre: Pl. de Sant Roc, s/n, Móra d'Ebre, tel. 977401851.
- Sortida infantil amb bici de muntanya, dia 23 de juny a les 10,30 hores al passeig del pont de Móra d'Ebre. Aquesta sortida està organitzada per la Peña Ciclista i està destinada a promoure l'ús de la bicicleta de muntanya per als nens. Més informació al tel. 977402374.
- XIV Mostra de Cant Coral de la Ribera d'Ebre, dia 24 de juny, a l'Església Arxiprestal de Sant Jaume de Tivissa. Concert a les 19 hores. Cor l'Aubadera de Móra d'Ebre, Grup Coral Palma d'Ebre, Coral de Bovera, Veus de Riba-roja, Coral La Torre de l'Espanyol, Orfeó Gandesà, Orfeó d'Ascó, Orfeó de Tivissa i Jove Orquestra de Cambra de la Ribera d'Ebre (JOCRE).
- Dissabte 30 juny, excursió Pleniluni d'estiu al Montsant, per caminar sota la claror de la lluna il·luminant les capricioses formes que prenen els relleus rocosos del Montsant. Durada: 6,30 a 12 h mitjanit. Hores a caminar, 3. Més info: 636 16 24 26
- Mostra de l'alberge. Dia 29 de juliol, Benissanet. Es donen a conèixer les principals característiques de la fruita local. Els actes es complementen amb un concurs de postres amb alberge, una diada gastronòmica de l'alberge als restaurants i un campionat intercomarcal de bitlles. Els visitants també poden gaudir d'una mostra d'artesania de la zona i de diferents activitats lúdiques, musicals i d'animació infantil.

La irrupció dels estils de vida urbans en els espais "rurals"

Hi ha una pregunta que actualment es fan molts sectors de la nostra societat: què és i què no és rural? Es podrien considerar diversos elements a l'hora de contestar, però el primer seria, segurament, el predomini o –si més no– la presència significativa del sector primari, de les activitats agrícoles, ramaderes o forestals, que sempre han anat lligades a la suposada condició de rural. No obstant això, si l'agricultura (i la ramaderia) és el que ha de definir el que és rural, avui hi ha ben pocs territoris que encara s'hi poden considerar, en el nostre país, perquè molt poca població s'hi dedica i el sector primari genera un part petita de la riquesa. La majoria del territori continua sent conreat i, per tant, continua sent agrícola, però només perquè hi ha uns pocs pagesos –cada cop menys– que el menen, portant grans quantitats de terra, amb una forta inversió en maquinària, fertilitzants, fitosanitaris... Mentrestant, molta de la població que hi viu està ocupada en altres sectors. Unes vegades en els mateixos llocs de treball que genera tota aglomeració urbana, per petita que sigui: administratius, botiguers, restauradors, paletes, fusters... Altres vegades, i cada cop més, en altres poblacions, més o menys properes, gràcies a unes elevades mobilitats. Això ja és un pas prou definitiu en l'acostament als comportaments i estils de vida urbans.

Fa uns anys gairebé no es construïa en els llocs considerats rurals, senzillament perquè no hi havia ni oferta ni demanda. Era impensable que algú volgués anar a viure a un poble, si no fos que hi trobés feina o hi establís uns lligams, per exemple, familiars. Tampoc es podia imaginar que un promotor immobiliari trobés atractiva la inversió en aquests llocs. La població autòctona, per exemple els que anaven a fora a estudiar, tendia a marxar a les ciutats, i els pobles continuaven perdent efectius, seguint una tendència que s'havia iniciat molts anys abans amb l'anomenat "èxode rural". Els que no marxaven, com els jòvens que encara feien de pagès o es quedaven a casa dels pares, s'arreglaven alguna casa desocupada a dins del poble o n'aixecaven una de nova als nombrosos buits interiors. Doncs bé, un pas important cap a la integració amb els modes urbans es produeix quan la gent del poble, les parelles jòvens, passen a construir-se cases als afores, i moltes vegades ja en forma de xalets unifamiliars, perquè els aporten més comoditats o perquè els surt més barat que arranjar una casa vella de dins del nucli. No solen ser promocions unitàries, fetes per una promotora, sinó que els promotors són ells mateixos i la construcció la fa algun dels paletes del poble. Així és com es va començar a créixer fa uns anys en molts pobles –i encara n'hi ha que funcionen així, com la Palma. Al costat d'aquestes cases noves, pot ser que hi hagi alguna segona residència (aixecada sobretot als anys vuitanta), però sempre de gent amb algun lligam a la població.

En canvi, en els darrers anys de dinàmica alcista dels preus de l'habitatge, molts pobles han començat a experimentar creixements de més magnitud perquè ara hi ha demanda. Una demanda que pot ser de la mateixa gent del poble però que moltes vegades correspon als forans –generalment parelles jòvens amb fills o en edat de tindre'n–, que ara sí que troba plausible anar a viure a un poble, pel diferencial en els preus del sòl i, en conseqüència, de l'habitatge, que els permet adquirir-ne un de millors condicions (una casa) a uns preus més ajustats, per les majors facilitats de mobilitat –ni que sigui en vehicle privat– i per la recerca d'una millor qualitat de vida (més tranquil·litat, menys sorolls, més espai lliure, més proximitat a la natura...). Així, aquests pobles entren a formar part –ara ja sí plenament– de l'escenari de les dinàmiques urbanes, no per les condicions del lloc en si, sinó per les condicions del lloc en relació al conjunt del territori metropolità (accessibilitat, preus del sòl, serveis...). Per això molts pobles passen a ser llocs atractius per viure-hi i, per tant, per al negoci immobiliari. Els promotors hi construeixen, la gent compra els habitatges, i el poble creix. Aleshores comencen a sorgir demandes de serveis, els ajuntaments veuen la necessitat d'arribar a unes xifres de població determinades per aconseguir-los, i això encara esperona més el creixement. A més dels evidents canvis físics (extensió de la urbanització, desaparició de camps de conreu...) es produeixen importants canvis socials. Els nouvinguts viuen al municipi, però es poden integrar més o menys (normalment ho fan quan els fills van a l'escola), sovint treballen fora del poble i només hi van a dormir. A més, tenen altres comportaments i altres idees fins al punt que, com ja ha passat en alguns indrets, arriben a fer canviar la composició política de l'Ajuntament. La població autòctona, per la seua banda, pot mostrar-hi el seu rebuig. Sovint pensen que el poble corre el risc de desvirtuar-se, de perdre l'esperit de poble.

De moment la Palma no ha entrat de ple en aquest procés, només es trobaria en el primer estadi, però ningú sap el que pot portar el futur. Tot i que pugui semblar improbable per la configuració sinuosa de les vies d'accés o per la no proximitat d'un centre urbà més potent que els de Flix o Móra, atès que s'està elaborant el planejament urbanístic municipal i que, per tant, s'estan definint les possibles línies de creixement futur de la vila, pot ser que d'aquí uns anys hi hagi gent que trobi atractiva la idea de vindre a viure al poble, tot mantenint els seus treballs en altres llocs o, fins i tot, treballant des de casa gràcies a l'ús de les noves tecnologies.

Sergi Cuadrado Ciuraneta, geògraf

Si voleu participar-hi *posant Reble* ens podeu fer arribar els vostres articles:

- Posant-vos en contacte amb qualsevol membre de la junta.
- Per correu ordinari o per correu electrònic.

Els articles hauran de ser en català, preferiblement en format digital, mecanografiats a espai senzill, lletra Arial 10 i en programa Word, i hauran de tindre una extensió màxima d'una pàgina.

L'Espona no es fa responsable de les opinions expressades en l'article.